

ติ ปัจจัย

๑. ชาติผู้มี น ม ร เป็นที่สุด ลบที่สุดธาตุ เช่น ทุกคติ
๒. หลัง ฤช ฤช ปท เป็นต้น ลบที่สุดธาตุ ช้อน ต เช่น คุตติ
๓. ชาติผู้มี ฐ, ภ เป็นที่สุด ลบที่สุดธาตุ แปลง ติ เป็น ฑิ เช่น สมิฑิ
๔. ชาติผู้มี ม เป็นที่สุด ลบที่สุดธาตุ แปลง ติ เป็น ฑติ เช่น นิณฑติ
๕. ชาติผู้มี ส เป็นที่สุด ลบที่สุดธาตุ แปลง ติ เป็น ฎิ เช่น สนตฎิ
๖. แปลงตัวธาตุ เช่น ชน เป็น ชาติ
๗. เป็นได้ทุกรูปทุกสาธนะ
๘. เป็นอิทธิพลอย่างเดี่ยว ชาติ สนตฎิ นิณฑติ แจกอย่าง รตติ

แปรรูปวิเคราะห์ใน ณ ปัจจัย

โย ปุคฺคโล สาเร มณฺญติ สีเลน อิติ โส สารมติ (ปุคฺคโล)
 ยา ฐมฺมชาติ ปุคฺคเลน สมฺปชฺชิตพฺพา อิติ सा สมฺปตฺติ (ฐมฺมชาติ)
 ปุคฺคโล พุชฺฌติ เอตาย ปญฺญา อิติ सा พุทฺธิ (ปญฺญา)

วิธีวิเคราะห์ใน ติ ปัจจัย

มณฺญตีติ มติ (ฐมฺมชาติ)
 คจฺจติ เอตถาติ คติ (ภูมิ)
 วิมฺจฺจัน วิมฺตฺติ

แบบฝึกหัดท้ายบท

๑. จงแปลรูปวิเคราะห์ต่อไปนี้
 - ก. สมาปชชนัน สมাপตติ
 - ข. สัมมนัน สงคตติ
 - ค. มณญตติ เอตายาติ มติ (ชมฺมชาติ)
๒. จงวิเคราะห์นามกิตกต์ต่อไปนี้
 - ก. อาปตติ
 - ข. คติ (ภูมि)
 - ค. สติ (ชมฺมชาติ)